

From: "5.1.2e" <5.1.2e@lochem.nl>
Sent: 01/10/2024 16:38:07
To: "5.1.2e" <5.1.2e@lochem.nl>
Cc:
Subject: woo FW: BW advies principebesluit

Van: 5.1.2e <5.1.2e@lochem.nl>
Verzonden: woensdag 10 juli 2024 19:36
Aan: 5.1.2e <5.1.2e@lochem.nl>
CC: 5.1.2e <5.1.2e@lochem.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@lochem.nl>
Onderwerp: BW advies principebesluit

Dag 5.1.2e,

Hierbij het BW advies concept principebesluit aanwijzen locaties opvang asielzoekers.

- Bijlage 1 volgt morgenmiddag. 5.1.2e maakt een goede opmaak.
- Ik ben bezig met de memo 'aanscherpen visie en principe collegebesluit'.

Ik weet niet of mij vanavond nog lukt dit memo op te sturen. Ik ben er nog aan begonnen en vaak moet het nog even liggen 😊. Naar aanleiding van ons overleg morgen zal eea ook wijzigen.

Hartelijke groet,

5.1.2e
Projectmanager Ontheemden & Kwartiermaker Programmaplan Brede Asielopgave
Afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling | Gemeente Lochem
Postbus 17, 5.1.2e LOCHEM | Hanzeweg 8, 7241 CR Lochem
5.1.2e
| 5.1.2e [@lochem.nl](mailto:5.1.2e@lochem.nl) | www.lochem.nl
Aanwezig: maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag

College van B&W

Datum	27 augustus 2024
Zaaknummer	2024-306154
Afdeling	Maatschappelijke Ontwikkeling 5.1.2e
Portefeuillehouder	5.1.2e
Onderwerp	Principebesluit aanwijzen opvanglocatie(s) asielzoekers

Besluit

1. Kennis te nemen van de scenario's opvanglocaties asielzoekers.
2. Eén locatie aan te wijzen voor het opvangen van asielzoekers (scenario 3)
3. Locatie '5.1.2e' aan te wijzen als opvanglocatie voor in ieder geval 300 asielzoekers

Inleiding

Op 30 mei 2024 ontving de gemeenteraad de visie 'Een thuis in de gemeente Lochem voor nieuwkomers'. In de visie gaat het over een maatschappelijke opgave ten aanzien van een veilig thuis bieden aan nieuwkomers. Om aan de maatschappelijke opgave te voldoen, is het nodig (een) locatie(s) aan te wijzen waar asielopvang gerealiseerd kan worden. U bent eerder geïnformeerd over de planning van de provincie en het moment dat u de bijdrage van Lochem dient aan te leveren, namelijk uiterlijk 1 september 2024. U heeft bij de gemeenteraad aangegeven 10 september 2024 een besluit te willen nemen ten aanzien van het aanwijzen van een of meerdere locaties. U wilt advies ophalen bij de raad alvorens u een besluit neemt en deze deelt met de provincie. Om tot dit besluit te komen, dienen wij voorbereidende werkzaamheden te treffen. We hanteren daarbij het afwegingskader zoals opgenomen in de visie 'Een thuis in de gemeente Lochem voor nieuwkomers'. U gaf 11 juni 2024 de opdracht aan de organisatie deze werkzaamheden op te starten (start proces door organisatie).

Aan de hand van het afwegingskader fase 1, zoals opgenomen in de visie 'Een thuis in de gemeente Lochem voor nieuwkomers', brachten we 37 mogelijke locaties in beeld. Deze locaties zijn bij ons bekend. Bijvoorbeeld omdat ze in ons eigendom zijn of aangeboden zijn. Uit fase 1 bleek welke locaties mogelijk tot opvanglocaties te ontwikkelen zijn. Deze legden we aan u voor. We stelden u voor om deze te toetsen op haalbaarheid, aan de hand van het afwegingskader. U nam op 2 juli 2024 het besluit welke locaties te toetsen op haalbaarheid. Aan de hand van het afwegingskader fase 2 toetsten we de overgebleven locaties op haalbaarheid. Er bleven 6 locaties over waar het haalbaar is asielopvang te realiseren. In bijlage 1 vindt u een overzicht van de 6 haalbare locaties. Op basis van de haalbaarheid zijn een aantal scenario's mogelijk. Met elk scenario kunt u voldoen aan de maatschappelijke opgave en wettelijke plicht ten aanzien van asielopvang.

Scenario's ten aanzien van asielopvang

Scenario	Uitgangspunt
1. Spreiding diverse kernen	Asielzoekers worden verspreid over diverse kernen opgevangen waarbij de locaties kleiner van omvang zijn (<150 asielzoekers)
2. Meerdere locaties verspreiding in één kern	Spreiding in of in de nabijheid van één kern. De locaties verschillen van omvang aantal asielzoekers.
3. Eén locatie	Alle asielzoekers vangt u op één locatie op.

In bijlage 2 leest u de uitwerking van de scenario's. Bij de uitwerking gaan we ervanuit dat u minimaal aan uw wettelijke plicht voldoet. En dat u invulling kunt geven aan de maatschappelijke opgave die u ziet. Wij adviseren u één locatie aan te wijzen voor het opvangen van asielzoekers (scenario 3).

Beoogd maatschappelijk effect

Door (een) locatie(s) aan te wijzen, neemt gemeente Lochem net als andere gemeenten in de regio haar verantwoordelijkheid om asielzoekers op te vangen. Als gemeente dragen we daaraan bij door humane en passende opvangplekken te realiseren, dan wel te faciliteren.

Argumenten

1.1 U heeft een aantal mogelijkheden te voldoen aan uw wettelijke plicht en maatschappelijke opgave
U zocht al eerder naar opvanglocaties voor asielzoekers (motie 'opvang, wat kan wel (oktober 2021)'). Dit leverde geen resultaten op.

Op 15 januari 2024 informeerde u de raad dat VIGO (Pactum) en COA overeen zijn gekomen tot (ver)koop van locatie 5.1.2e te Lochem (Exel). U informeerde de gemeenteraad dat het COA op deze locatie asielzoekers wil opvangen. Bestuurlijke afspraken daarover zijn nog niet gemaakt.

In het proces daaropvolgend met de omgeving van de 5.1.2e en de gemeenteraad gaven enkele leden van de gemeenteraad aan dat zij de voorkeur hebben voor het opvangen van asielzoekers verspreid over de gemeente op kleinere locaties. U besloot opdracht te verstrekken tot het voorbereiden van het aanwijzen van (een) opvanglocatie(s). In dit proces en uit de afwegingen blijkt dat er beschikbare percelen (en panden) zijn waarmee het mogelijk is invulling te geven aan uw opgave. In totaal zijn 6 percelen als haalbaar geacht. Met deze percelen kunt u met verschillende scenario's invulling geven aan uw opgave.

- In bijlage 1 leest u een overzicht van haalbare locaties.
- In bijlage 2 schetsen we de variatiemogelijkheden onder de scenario's.

2.1 Het meest optimale scenario is asielzoekers opvangen op één locatie

Elk scenario kunt u tot uitvoering brengen. Echter, het opvangen van asielzoekers op één locatie is het meest optimale scenario;

- Begeleiding, toezicht, gezondheidszorg en onderwijs kunnen efficiënter geregeld worden voor asielzoekers op één opvanglocatie. De druk op voorzieningen (onderwijs, gezondheidszorg) is daardoor beperkt, of specifiek te organiseren voor deze doelgroep (bijvoorbeeld door het COA zelf).
- Het opvangen van asielzoekers op één locatie in of nabij een grotere kern heeft de voorkeur. Hier zijn voorzieningen, zoals winkels, (sport)verenigingen en publiek vervoer aanwezig. Dit bevordert integratie en deelname aan de samenleving.
- We achten de draagkracht van een grotere kern, of in de nabijheid van een grotere kern, groter dan in kleinere kernen. Mede door de aanwezigheid van voorzieningen waarmee mensen naar elkaar om kunnen zien.
- Wanneer u één locatie realiseert, belast u ook éénmalig uw ambtelijke capaciteit die nodig is voor procedures, bouwrijp maken van gronden, communicatie, participatie, etc.
- Het realiseren van een locatie kost geld. Er zijn geen subsidies beschikbaar die het realiseren van opvanglocaties voor asielzoekers financieren. U bekostigt zelf het realiseren van de locaties.

3.1 Locatie 5.1.2e kan voor 1 juli 2025 gerealiseerd worden

U heeft twee mogelijkheden waar u één grotere opvanglocatie kunt realiseren. In Gorssel of aan de 5.1.2e nabij de kern Lochem. Van de grotere locaties die te ontwikkelen zijn, heeft locatie 5.1.2e meerdere voordelen:

- Op de locatie van de 5.1.2e staan al panden en nutsvoorzieningen zijn aanwezig. Dit scheelt tijd.
- De bestemming is passend bij het doel.
- U hoeft de locatie niet zelf te verwerven, te realiseren en te exploiteren. De locatie is aangeboden voor (ver)koop. Er zijn twee partijen die bereid zijn tot (ver)koop.
- Op deze locatie kunt u aan uw opgave voldoen voor 1 juli 2025. Het terrein biedt daartoe ruimte.

3.2 De grootte van de locatie biedt de mogelijkheid aan uw wettelijke plicht te voldoen

De locatie is groot genoeg om 211 asielzoekers, uw wettelijke plicht op basis van het huidige verdeelbesluit en de capaciteitsraming, op te vangen. De huidige bestemming is passend voor het opvangen van alleenstaande minderjarige vreemdelingen. Het COA zal ruimtelijke procedures moeten doorlopen om de panden uit te breiden.

3.3 Uw maatschappelijke opgave bevat meer dan alleen het opvangen van asielzoekers

U kent ook andere opgaven binnen het ruimtelijke en sociale domein. Deze opgaven hangen samen met de keuzes die u maakt ten aanzien van asielopvang. Zo staat de gezondheidszorg onder druk, is er een tekort aan arbeidspotentieel en staat u voor een grote woonopgave. In uw visie 'Een thuis in de gemeente Lochem voor nieuwkomers' geeft u aan dat we schaarste kennen. U wilt zorgvuldig omgaan met schaarste. Dit betekent dat u rekening houdt met uw keuzes en welke druk dit op het ruimtelijke en sociale domein legt. De locatie 5.1.2e biedt ruimte voor meer dan 211 asielzoekers. Door in ieder geval plek te bieden aan 300 asielzoekers ontlast u de gezondheidszorg. Daarnaast liggen er voor de huidige jongeren afspraken met onderwijsinstellingen. Wanneer u kiest voor een andere locatie, gelegen in een ander deel van de gemeente, dienen nieuwe afspraken met andere onderwijsinstellingen gemaakt te worden.

Risico's en kanttekeningen

1. De gemeenteraad heeft, wanneer u dit principebesluit neemt, de visie 'een thuis in de gemeente Lochem voor nieuwkomers' (nog) niet vastgesteld. De gemeenteraad heeft de wens uitgesproken kaders mee te willen geven ten aanzien van asielopvang. In de visie spreekt u uit dat u een maatschappelijke opgave ziet. U spreekt in de visie niet over wat voor soort locaties, van welke omvang en met welke spreiding u asielzoekers wilt opvangen. De gemeenteraad wil antwoord zien op onder andere de wat-, en waar-vraag in de visie. Met het nemen van dit principebesluit geeft u de gemeenteraad antwoord op wat voor locatie(s), met welke spreiding, van welke omvang en waar asielopvang gerealiseerd gaat worden. Dit antwoord past binnen de nu geldende context van de mogelijkheden die u ziet en heeft ten aanzien van de maatschappelijke en wettelijke asielopgave in relatie tot andere opgaven.
2. Welk scenario u kiest is een afweging van factoren in relatie tot haalbaarheid en politiek-bestuurlijke voorkeur. Het merendeel van de gemeenteraad geeft aan dat hun voorkeur uitgaat naar spreiding van asielzoekers op kleinere locaties over meerdere kernen. Er lijkt meer draagvlak te zijn voor spreiding van kleinere locaties over diverse kernen. U ziet in het overzicht van haalbare locaties dat spreiding over meerdere kernen nagenoeg niet mogelijk is. In beginsel zijn 37 locaties in beeld gebracht. De meeste locaties zijn locaties die op dit moment een beoogd ander doel hebben. Ze zijn bijvoorbeeld opgenomen in de kernvisies Wonen. Of de percelen zijn in eigendom van derden. U heeft aangegeven deze locaties niet te willen toetsen op haalbaarheid. Er ligt een grote woonopgave. U wilt de locaties in de kernvisies beschikbaar houden voor het bouwen van woningen.
Doordat een groot deel van de mogelijke locaties af viel, zijn locaties in Eefde, Gorssel, Exel en Lochem overgebleven. Die toetsten we op haalbaarheid. In Eefde wonen meerdere bijzondere doelgroepen (bij elkaar) die gebruik maken van voorzieningen die schaars zijn. Om te blijven voldoen aan de behoeften van deze doelgroepen, zien we het realiseren van opvang in Eefde als niet haalbaar. We omschrijven dit als 'er is geen draagkracht' in Eefde voor asielopvang. Hierdoor beperkt spreiding zich tot de kernen Gorssel, Exel en Lochem.
3. Uit de flitspeiling van Lochem spreekt blijkt dat deelnemers van de peiling bij het opvangen van asielzoekers zorgen hebben over integratie, overlast en polarisatie in de samenleving. Ook heeft het merendeel van de gemeenteraad de opvatting dat het opvangen van asielzoekers op één locatie niet het meedoen aan de samenleving stimuleert. Voor de asielzoekers zelf kan het mogelijk ook comfortabeler zijn om in kleinere omvang samen te leven. Wanneer u kiest voor opvang op één locatie, omdat dit het meest optimale scenario is, is er extra aandacht en zijn er wellicht aanvullende maatregelen nodig voor meedoen aan en in de samenleving. We brengen dit onder andere in beeld met een risicoanalyse. Omwonenden krijgen ruimte hun zorgen en vragen te uiten. Dit geeft input voor de beheersmaatregelen die u kunt nemen. Met inzet van bijvoorbeeld samenlevingsopbouw kunt u samenleven, meedoen en integratie bevorderen. De draagkracht van de samenleving kan hiermee vergroot worden. Aanvullend kunt u afspraken met het COA maken, die u laat vastleggen in een bestuursovereenkomst.
4. De capaciteit om meerdere locaties te realiseren is beperkt. Daarnaast zult u middelen bij de gemeenteraad op moeten halen voor het realiseren van locaties. Uit ervaring blijkt inmiddels dat het niet haalbaar is locaties snel (binnen een jaar) te ontwikkelen tot opvanglocaties. Meerdere locaties ontwikkelen die voor 1 juli 2025 operationeel zijn, is niet realistisch en daarmee niet haalbaar.
5. Het kan zijn dat in de toekomst asielopvang minder of niet meer nodig blijkt te zijn. De omvang van asielopvang is makkelijker af te bouwen wanneer u beschikt over meerdere locaties dan een enkele locatie.
6. U bent in januari het proces rondom de 5.1.2e al opgestart. Dit stuitte op weerstand. Omwonenden zijn niet tegen het opvangen van asielzoekers, maar wel tegen grotere aantallen. Zij

vinden een omvangrijker centrum niet passend in hun buurt en omgeving. Daarnaast hebben omwonenden en de gemeenteraad laten weten dat zij een participatietraject verwachten. Wanneer u fase 3 van het afwegingskader opstart, zal participatie ook vorm krijgen. Het rapport van 5.1.2e zal bekend zijn. U kunt onder andere met de uitkomsten van dit rapport en het participatietraject een bestuursovereenkomst sluiten met het COA.

7. We legden u drie scenario's voor. Er is ook nog een vierde scenario. Namelijk dat u bij de provincie aangeeft niet aan uw opgave te kunnen voldoen. U loopt dan het risico dat de provincie samen met de minister een locatie gaat aanwijzen. U wordt dan door medeoverheden overruled. U blijft in dit geval financieel en bestuurlijk verantwoordelijk.
8. De Spreidingswet staat onder druk. Met het nieuwe kabinet en regeerakkoord is het mogelijk dat de Spreidingswet wordt afgeschaft. U heeft aangegeven een maatschappelijke opgave te zien, ook wanneer de Spreidingswet niet geldt.

Integraal

Integrale samenwerking heeft plaatsgevonden met disciplines van ruimtelijke ontwikkeling, communicatie, financiën, maatschappelijke ontwikkeling en openbare orde en veiligheid.

Communicatie/ burgerparticipatie

Tot aan het principebesluit ligt er geheimhouding op de stukken. Wanneer u het principebesluit neemt, zal de raad geïnformeerd worden met een raadsmemo. Deze memo treft u in de bijlage. De stukken die horen bij het afwegingskader zullen ter inzage worden gegeven aan de gemeenteraad. Ook zal er contact gezocht worden met de voorzitter van de klankbordgroep 5.1.2e. U treft in de bijlage een communicatieplanning.

Uitvoering

Na het aanwijzen van de locatie zal fase 3 van het afwegingskader (onderdeel visie een thuis in de gemeente Lochem voor nieuwkomers) van start gaan. We leggen dit proces aan u voor. U kunt de raad met een memo hierover informeren.

U informeert de provincie dat u een locatie heeft aangewezen na het definitieve besluit op 10 september 2024.

Bijlagen

- *Bijlage 1 lijst haalbare locaties*
- *Bijlage 2 uitwerking scenario's*
- *Bijlage 3 communicatieplanning*
- *Raadsmemo 'Principe collegebesluit aanwijzen opvanglocatie(s) asielzoekers*

Bijlage 1 Lijst haalbare locaties

Bijlage 2 uitwerking scenario's

Scenario 1 Spreiding over diverse kernen

Dit scenario gaat uit van spreiding over diverse kernen waarbij de opvanglocaties kleiner van omvang zijn.

Wanneer u voor dit scenario kiest, kunt u voor de combinatie van verschillende percelen kiezen. Zo kunt u bijvoorbeeld kiezen voor een locatie in Gorssel, de Lange Voren in Lochem en de 5.1.2e in Exel.

Scenario 2 Spreiding rondom 1 kern

Dit scenario gaat ervanuit dat u voor spreiding in en rondom een kern kiest. In dit scenario kunnen de locaties van omvang verschillen. Hieronder leest u de mogelijkheden.

Het is mogelijk in Gorssel drie locaties te ontwikkelen. De locaties liggen binnen redelijke afstand van elkaar en ten opzichte van voorzieningen in het dorp. U kunt kiezen voor één grotere locatie, met een aantal kleinere locaties eromheen. U kunt ook voor drie kleinere locaties kiezen.

Het is ook mogelijk de locatie 5.1.2e aan te wijzen in combinatie met de Lange Voren te Lochem.

Scenario 3 Opvang op 1 locatie

Dit scenario gaat ervanuit dat asielzoekers op één locatie worden opgevangen. Binnen de beschikbare locaties zijn er twee locaties die u kunt realiseren. Namelijk aan de 5.1.2e in Gorssel, of a 5.1.2e

Bijlage 3 communicatieplanning

Besluit/datum	Wijze van communiceren	Boodschap	Wie voert dit uit
B&W- 16 juli (vertrouwelijk C-lijst)			
Na of in aanloop naar 16 juli	COA bellen	Aanstaand principebesluit vertrouwelijk delen en checken of COA nog op de lijn van deze locatie zit.	5.1.2e / 5.1.2e
Presidium-26 aug	Fractievoorzitters informeren	Welk stuk komt beschikbaar, rol van de raad, communicatie die volgt na besluit.	5.1.2e / 5.1.2e
B&W principebesluit - 27 aug (openbaar op uiterlijk 29 augustus)			Bestuur + projectorganisatie
Uitrol informeren 27 aug-6 september Voorstel donderdag 29 augustus De momenten hieronder op 1 dag kort op elkaar laten volgen. Eerst de raad, dan betrokkenen, direct belanghebbenden en dan de pers.	1)raad informeren: 2) 5.1.2e bellen 3) COA en Pactum bellen 4) voorz. Klankbordgroep bellen 5) brief in de buurt 5.1.2e bezorgen 6) Stakeholders bellen, waarvan de kernen worden genoemd in de stukken. 7) pers informeren. En via eigen kanalen inwoners in het algemeen. 8) Digitale nieuwsbrief naar abonnees	1)Informeren over het besluit onder embargo tot nader te bepalen tijd 2)Idem 3) Idem 4.Informeren over besluit, adviesrol raad en communicatie met buurt 5)Wordt nog voorbereid 6)Wordt nog voorbereid	1) 5.1.2e 2) 5.1.2e 3) 5.1.2e 4) 5.1.2e 5) 5.1.2e (coördinatie verspreiding?) 6) 5.1.2e (Eefde. Gorssel), 5.1.2e (BEO en 5.1.2e), 5.1.2e (LOV) SWL? Vluchtelingenwerk? Vraag: is er nog telefoontje nodig naar anderen dan hierboven genoemd?
Deadline Provincie (PRT) voor doorgeven locatie-1sept			

Politieke avond-9 september: advies raad op principebesluit college			
Locatie doorgeven aan provincie 10 sept.			

Legenda toegepaste uitzonderingsgrondslagen

In dit document zijn gegevens geanonimiseerd op grond van:

Wet	Artikel	Omschrijving	Pagina's
Wet open overheid	Art. 5.1 lid 2 sub e	De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10